

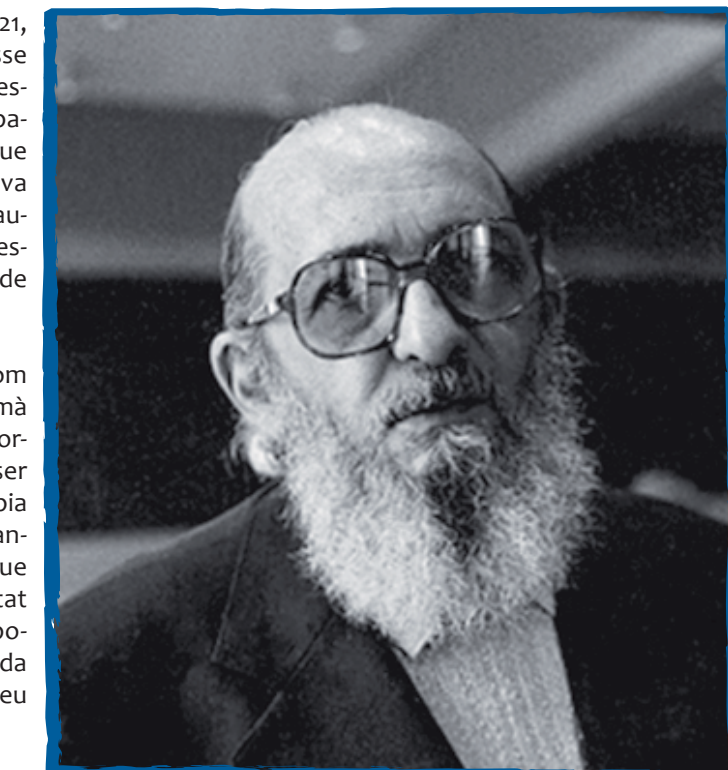
fent història:

Paulo Freire va ser un dels pedagogs més significatius del segle XX, mostrant un nou camí de relació entre docents i alumnes. La seva figura és referent constant en la política alliberadora a l'educació i les seves idees van influenciar els processos democràtics a tot el món.

Paulo Freire neix al Brasil el 1921, educat dins una família de classe mitjana que, amb la Gran Depressió del 1929, no es va salvar de patir la pobresa i la fam. Abans que comencés l'escola, el seu pare li va ensenyar l'alfabet utilitzant paraules del seu univers infantil: aquesta seria la base del seu mètode d'alfabetització anys després.

Freire entén l'alfabetització com la conquesta que fa l'ésser humà de la paraula, la qual cosa comporta que l'ésser humà aprengui a ser autor i testimoni de la seva pròpia vida, tema crucial en els seus plantejaments pedagògics, atès que va conèixer des de nen la realitat social del seu país, on la gran població analfabeta vivia marginada del procés social i polític del seu temps.

Comença la seva trajectòria com a professor de portuguès a escoles secundàries i el 1963 posa en pràctica la seva primera experiència educativa de grup, dins la Campanya Nacional d'Alfabetització, aconseguint alfabetitzar 300 treballadors rurals en un mes i mig. És acusat per l'oligarquia i per alguns sectors de l'església d'agitador polític i, com a conseqüència del cop militar de 1964, ha d'abandonar la seva activitat, qualificada de subversiva, exiliant-se

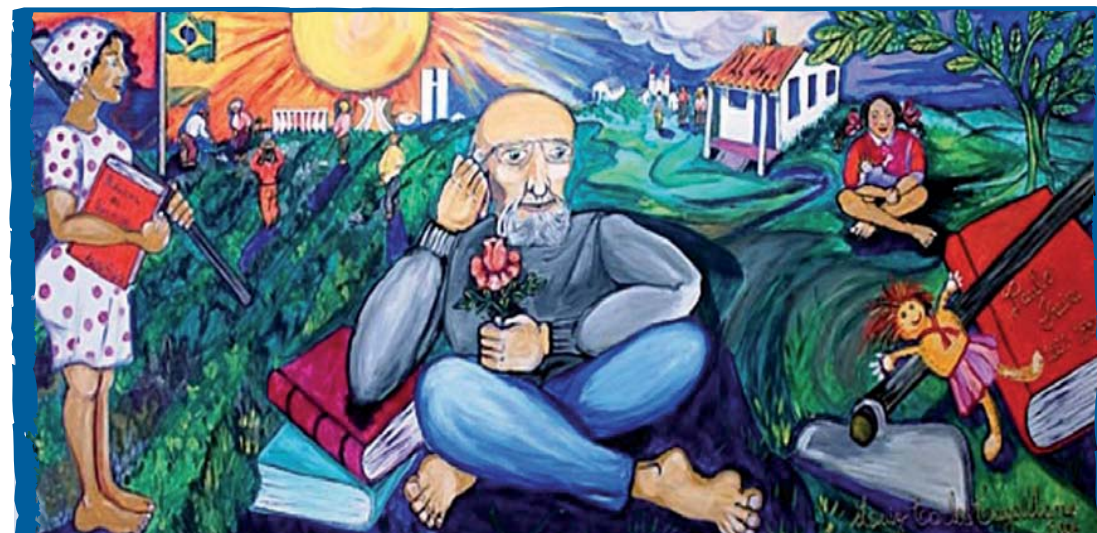

Freire entenia l'alfabetització com la conquesta que fa l'ésser humà de la paraula

a Xile, on escriu *Pedagogia de l'oprimit*.

Segons Freire, l'educació oficial es basava en la concepció bancària: el subjecte de l'educació és l'educador, qui condueix l'educand en la memorització mecànica dels continguts. D'aquesta manera, com més gran és la passivitat, més fàcilment els educands s'adapten al món i més lluny estan de transformar la realitat. L'educació bancària és, per tant, un instrument d'opressió.

Paulo Freire

La proposta de Freire és l'educació problematitzadora, que permet una comunicació bidireccional i elimina la contradicció entre educadors i educands, establint un diàleg comú dins el procés educatiu.

L'educació problematitzadora permet una comunicació bidireccional entre educadors i educands

El mètode de Freire sorgeix d'una pedagogia basada en la pràctica, sotmesa constantment al canvi. L'home és el centre i motor d'aquesta pedagogia que comporta que el mètode es reformuli constantment.

El 1969 li ofereixen una plaça com a professor a la Universitat de Harvard, on col·labora amb grups dedicats a la reforma educativa; també és nomenat expert a la Unesco, i assessora països africans en els seus programes d'educació per a persones adultes. De retorn al Brasil al 1980, torna a treballar a favor d'una escola pública i de qualitat, on assumeix la Secretaria d'Educació de Sao Paulo, i durant els últims anys de la seva vida alterna les classes a la universitat amb conferències i cursos. És investit

doctor "honoris causa" per una vintena d'universitats de tot el món i mor als 77 anys d'edat al 1997.

Paulo Freire es va ocupar dels homes i dones que no podien construir-se un món de signes escrits i obrir-se al món del coneixement i la consciència. Per ell, el coneixement no es transmet, sinó que es construeix: l'acte educatiu no consisteix en una transmissió de coneixements, sinó en el gaudi de la construcció d'un món comú.

Xavier Horta
Coordinador de PrisMa Edicions
gestio@prisma.cat

Bibliografia

- MARTÍNEZ-SALANOVA, E. *Paulo Freire. Pedagogo de los oprimidos y transmisor de la pedagogía de la esperanza*. www.uhu.es/cine.educacion/figuraspedagogia/o_paulo_freire.htm